

ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์
ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายทวี ชำนินอก

ศูนย์วิทยพัทธยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

000911

I16348406

**NEEDS IN TEACHING THAI LANGUAGE SUPERVISION OF THE INSTRUCTORS
IN THE NORTH - EASTERN TEACHERS' COLLEGES**

Mr. Tawee Channinog

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

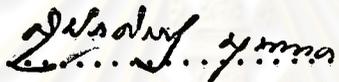
**Department of Secondary Education
Graduate School**

Chulalongkorn University

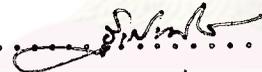
1980

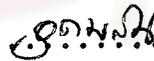
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดย นายทวี ชำนินอก
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. พรรณราย ทรัพย์ะประภา

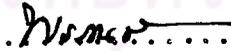
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิจรัฐ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์รัฐปะนี นาคกรทรพ)

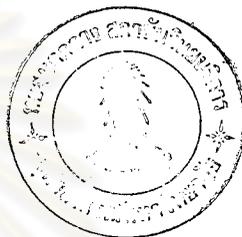
..........กรรมการ
(อาจารย์พร้อมพรรณ อุกมสิน)

..........กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรรณราย ทรัพย์ะประภา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ชื่อนิสิต นายทวี ชำนินอก
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ะประภา
ภาควิชา มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ในด้านหลักสูตร ความรู้ในเนื้อหาวิชา วิธีสอน อุปกรณ์การสอน กิจกรรมประกอบการสอน การประเมินผลการสอนและตัวผู้สอน ปัญหาต่างๆไปเกี่ยวกับการเรียนการสอน และเพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย แล้วสัมภาษณ์ผู้สอนวิชานี้บางท่านตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่านตรวจและแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยที่มีใช้ประชากรจริง ๑๐ คนเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น แล้วจึงนำไปใช้กับประชากรจริงซึ่งได้แก่อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยทุกคนในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๘ แห่งจำนวน ๑๒๓ ชุด ได้รับคืนมา ๑๐๑ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๑ จากนั้นได้นำข้อมูลมาหาความถี่ อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางและบทความ

ผลของการวิจัย

ผลของการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์สอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการการนิเทศการสอนภาษาไทยทางด้านต่างๆดังต่อไปนี้คือ การจัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อสร้างโปรแกรมการสอนล่วงหน้า ความรู้ในเนื้อหาวิชาพื้นฐาน การปรับปรุงวิธีสอน การสร้างและการใช้อุปกรณ์การสอน และการวัดและประเมินผลการสอน

ผู้สอนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดเวลาไม่เหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตร ขาดตำราเรียน เอกสารประกอบคำบรรยาย และอุปกรณ์ประกอบการสอน มีงานพิเศษทำมากนอกจากการสอน และอาจารย์ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน

อุปสรรคในการปรับปรุงการสอนภาษาไทยคือ ขาดความสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้ร่วมงานและขาดงบประมาณในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ส่วนข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการนิเทศการสอนภาษาไทยคือ ควรให้อาจารย์ทุกคนมีโอกาสดำเนินการอบรมสัมมนาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพ และผู้บริหารควรจะติดตามผลการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

deviation were statistical methods utilized for data analysis. The results were presented in tables.

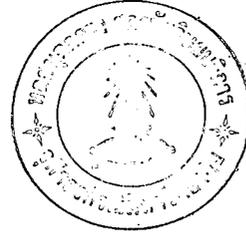
Results

It was summarized that Thai language instructors in the North -- Eastern teachers' colleges needed supervision in the aspects of the followings : workshop for program instruction in advance; knowledge in basic courses content; teaching method improvement; producing and utilizing teaching aids, and teaching measurement and evaluation.

The problems which Thai language instructors faced were as followed: time allotment was impropotioned to contents; lack of texts, supplementary books and teaching aids; too much extra work and lack of morale.

Lack of good relationship between the staff and insufficiency of budget for teaching-learning improvement were considered as others problems.

It was recommended that the instructors should professionally improved by means of seminar and should be followed up by their administrators with respect to their teaching.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร. พรรณราย ทวีพยะประภา ศาสตราจารย์รุะปะนีย์ นาครทรรพ รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพ็ชรชอบ และอาจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำตลอดจนกรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์วัลลภ พุ่มพวง อาจารย์อุทัย เผื่อนงูเหลือม อาจารย์ประยุทธ กุยสาคร และอาจารย์ชาคริต อนันทราวัน ซึ่งได้ให้คำปรึกษาหลายประการเกี่ยวกับงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์รังสรรค์ หันสันเทียะ อาจารย์ประจักษ์ บุญอารีย์ และอาจารย์สมศักดิ์ ชอบตรง ซึ่งเป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือในด้านการเก็บรวบรวมแบบสอบถามอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณ คุณปราณี ชำนินอก ที่เป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้เขียน และขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่มีใจกล้าเข้ามา ณ โอกาสนี้ ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทวี ชำนินอก

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๕
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๑๐
ลำดับชั้นการเสนอข้อมูล	๑๐
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	๑๒
ความสำคัญของการนิเทศการสอน	๑๔
ลักษณะงานนิเทศการศึกษา	๑๖
หลักพื้นฐานของการนิเทศการศึกษา	๑๘
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	๑๘
หน้าที่ของหน่วยศึกษานิเทศกรรมกรมการฝึกหัดครูกระทรวงศึกษาธิการ..	๒๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๒

บทที่

หน้า

๓	วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บข้อมูล	๓๕
	เครื่องมือในการวิจัย	๓๕
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๓๖
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๗
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๗
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย	๓๘
	ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ภาษาไทย	๔๘
	ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ภาษาไทย	๖๒
	ความต้องการการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ภาษาไทย	๗๐
	อุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ภาษาไทย	๗๒
	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของอาจารย์ภาษาไทย	๗๓
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๗๕
	สรุปผลการวิจัย	๗๖
	อภิปรายผลการวิจัย	๘๒
	ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	๘๘
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	๘๑
	บรรณานุกรม	๘๒
	ภาคผนวก	๘๘
	ประวัติผู้เขียน	๑๑๓

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ คุณวุฒิของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๐
๒ รายวิชาในหมวดวิชาภาษาไทยที่อาจารย์ภาษาไทยกำลังสอน อยู่ในปัจจุบัน	๕๑
๓ เหตุผลของอาจารย์ในการสอนวิชาภาษาไทย	๕๒
๔ เหตุผลที่อาจารย์ชอบสอนวิชาภาษาไทย	๕๓
๕ เหตุผลที่อาจารย์ไม่ชอบสอนวิชาภาษาไทย	๕๔
๖ จำนวนอาจารย์ภาษาไทยที่สอนในหมวดวิชาอื่นๆ	๕๕
๗ งานพิเศษอื่นๆที่อาจารย์ภาษาไทยทำนอกเหนือไปจากการสอน ...	๕๖
๘ การยอมรับระดับความรู้ในวิชาภาษาไทยที่จะสอนนักศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงของอาจารย์ภาษาไทย.....	๕๗
๙ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอาจารย์ที่จะมีผลต่อการสอน	๕๘
๑๐ สุขภาพในปัจจุบันของอาจารย์ภาษาไทย	๕๘
๑๑ สิ่งที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้มีการฝึกอบรมและทำนิเทศ....	๕๙
๑๒ สิ่งที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้วิทยาลัยจัดทำเกี่ยวกับหลักสูตร..	๕๐
๑๓ ความต้องการความรู้ในเนื้อหาวิชาในรายวิชาต่างๆของอาจารย์ ภาษาไทย	๕๑
๑๔ ความต้องการแหล่งวิชาการและวิธีการที่จะเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหา วิชาของอาจารย์ภาษาไทย	๕๒
๑๕ สิ่งที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้วิทยาลัยจัดทำเพื่อเป็นการเพิ่มพูน ความรู้ในเนื้อหาวิชาให้แก่อาจารย์	๕๓
๑๖ บุคคลที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้มีหน้าที่จัดเตรียมโปรแกรมการ- สอนวิชาภาษาไทย	๕๔

ตารางที่

หน้า

๑๗	เกณฑ์ในการพิจารณาจัดอาจารย์เข้าสอนวิชาภาษาไทยของวิทยาลัยตามความต้องการของวิทยาลัย	๕๔
๑๘	ความช่วยเหลือจากหัวหน้าภาควิชาที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการ.....	๕๕
๑๘	วิธีการพิจารณาจัดซื้อหนังสือสายวิชาภาษาไทยที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการ	๕๕
๒๐	สิ่งที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการในการเตรียมการสอน	๕๖
๒๑	ความช่วยเหลือที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการจากผู้นิเทศการสอน.....	๕๗
๒๒	คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการจากผู้นิเทศการสอน	๕๘
๒๓	วิธีการติดตามผลการทำงานของอาจารย์ที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัยจัดทำ	๕๙
๒๔	อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการ	๖๐
๒๕	ทักษะในการสอนที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้มีการฝึกอบรมและการนิเทศ	๖๑
๒๖	ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยของอาจารย์ภาษาไทย.....	๖๒
๒๗	ปัญหาในการใช้วิธีสอนของอาจารย์ภาษาไทย	๖๓
๒๘	ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์ภาษาไทย	๖๔
๒๙	ปัญหาในการดำเนินการสอนของอาจารย์ภาษาไทย	๖๕
๓๐	ปัญหาในการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ภาษาไทย...	๖๗
๓๑	ปัญหาการปฏิบัติงานค่านการสอนของอาจารย์ภาษาไทย	๖๘
๓๒	ปัญหาอื่นๆที่อาจารย์ประสบในการสอนวิชาภาษาไทย	๖๙
๓๓	สิ่งที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับถาวรเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	๗๐
๓๔	รายวิชาที่อาจารย์ภาษาไทยต้องการให้มีการปรับปรุงทั้งในค้ำเนื้อหาและวิธีสอน	๗๑

ตารางที่

หน้า

๓๕	อุปสรรคที่สำคัญในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	๓๒
๓๖	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ภาษาไทยเกี่ยวกับการนิเทศการสอน วิชาภาษาไทย	๓๓
๓๗	ข้อเสนอแนะของอาจารย์ภาษาไทยเกี่ยวกับการบริหาร	๓๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย